

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Освітня програма	61972 Підприємництво та торгівля
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	076 Підприємництво та торгівля

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	61972
Назва ОП	Підприємництво та торгівля
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	076 Підприємництво та торгівля
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Денисюк Олена Григорівна, Мороз Олег Анатолійович, Кузьменко Оксана Василівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	22.10.2024 р. – 24.10.2024 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2024/10/samoocinka-076_mag.pdf
Програма візиту експертної групи	https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2024/10/programa-vizuty-eg_076_mag.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Висновок щодо відповідності критеріям. Позитивні практики за освітньою програмою:

За Критеріями 1-8 визначено рівень відповідності «В», оскільки наявні недоліки, які не є суттєвими, а суттєвих недоліків не виявлено. – Цілі ОП сформульовані достатньо чітко та в цілому відповідають місії та стратегії ЗВО. Враховуються інтереси та рекомендації різних груп стейкхолдерів. Позитивною практикою можна відмітити в ЗВО Проектно-освітній центр розвитку інновацій та інвестицій в регіоні «Агенти змін» щодо взаємодії між ЗВО та територіальними громадами. – Позитивні практики: використання власної університетської платформи для проведення дистанційного навчання; система вибірковості, яка передбачає 3 типи каталогів, що дозволяє надати здобувачеві унікальні професійні компетентності. Структура ОП передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії та надає умови для практичної підготовки здобувачів і набуття ними соціальних навичок. – На достатньому рівні для доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання. Більшість інформації для абітурієнтів про вступ структурована і зібрана разом на одній сторінці вебсайту ЗВО. Правила прийому є чіткими, доступними, розроблені з урахуванням принципу недискримінації. За ОП поширена практика визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. – Аналіз методів, засобів та технологій навчання і викладання, що відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи; інформування учасників ОП щодо цілей, змісту та ПРН, порядку та критеріїв оцінювання; оновлення ОП та окремих ОК на основі наукових досягнень і сучасних практик; – Чіткі та зрозумілі форми контрольних заходів, правила їх проведення і оскарження, критерії оцінювання здобувачів вищої освіти. Побудована ефективна політика ЗВО запобігання академічній недоброчесності, яку послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації ОП. – Наявні прозорі, недискримінаційні процедури конкурсного відбору НПП, залучення ЗВО роботодавців та професіоналів-практиків до реалізації освітнього процесу, сприяння ЗВО професійному розвитку викладачів та заохочення розвитку викладацької майстерності. – Ефективна система дистанційного навчання власної розробки D-learn. Позитивною практикою є постійні опитування здобувачів в системі після складання певного предмету, де вони можуть оцінити ступінь задоволеності методами викладання і надати свої рекомендації, щодо їх покращення. – В процесах внутрішнього та зовнішнього забезпечення якості освіти беруть участь усі учасники освітнього процесу, роботодавці та академічна спільнота. В університеті сформована культура якості, яка сприяє розвитку особистості здобувача вищої освіти та набуттю ним умінь та компетенцій, що вимагає від нього ринок. – Доступність актуальної інформації через електронний фонд локальних нормативно-правових документів, що регулює права та обов'язки учасників освітнього процесу. Позитивною практикою є активна співпраця університету з роботодавцями щодо проектування і змін даної ОП.

Недоліки

– низький рівень залучення практиків до практичних та лекційних видів занять. – здобувачі освіти ОП не беруть участь у програмах внутрішньої та зовнішньої академічної мобільності студентів. – застарілі універсальні методичні рекомендації щодо написання кваліфікаційних робіт на сайті Наукової бібліотеки ЗВО. – відсутність окремого внутрішнього нормативного документа з детальними вимогами щодо підготовки, змісту, написання та захисту кваліфікаційних робіт. – відсутність у внутрішніх документах нормативних ЗВО визначеного порогового відсотку запозичень при перевірці на плагіат. – відсутність популяризації студентської науково-дослідної діяльності в ЗВО та за ОП. – повторна перевірка на плагіат відповідного виду робіт здобувачами освіти здійснюється на платній основі. – професійна активність НПП (Пилипів Н.І. ОК 2, Стефінін В.В ОК5, ОК8, Шеленко Д.І. ОК6) частково відповідає освітнім компонентам, які вони забезпечують. – відсутність у НПП за ОП сертифікатів відповідності знання іноземної мови на рівні не нижче B2. – ОК не викладаються іноземною мовою окрім ОК 1 «Ділові комунікації англійською мовою». – несистемна практика залучення роботодавців та професіоналів-практиків до реалізації освітнього процесу. – проблеми з інтернет зв'язком у навчальних корпусах. – частина навчально методичного комплексу за ОП містить застарілу літератури. – на сторінці кафедри подано не актуальну інформацію про нормативні документи університету.

Рекомендації

– до затвердження ОП залучити здобувачів та роботодавців до обговорення та вдосконалення цілей проекту ОП «Підприємництво та торгівля» 2024 р. – гаранту до початку навчального року 2025-2026 н.р. розширити співпрацю з бізнесом та місцевими громадами, а саме скласти план гостьових лекцій один раз на квартал. – гаранту програми та НПП, починаючи з 2 семестру 2024-2025 н.р., активізувати роботу щодо популяризації напрямів студентської науки серед здобувачів ОП. – посилити роз'яснювальну роботу серед здобувачів ОП щодо їх можливості участі у програмах внутрішньої та зовнішньої мобільності з метою забезпечення щорічно участі 1-2 здобувачів освіти у відповідних програмах протягом 2024/2025 н.р., та 3-4 здобувачів освіти протягом 2025/2026 н.р. ЗВО максимально сприяти збільшенню угод академічної мобільності за ОП. – розробити та актуалізувати представлені на сайті Наукової бібліотеки ЗВО методичні рекомендації з детальними вимогами щодо підготовки, змісту, написання та захисту кваліфікаційних робіт за ОП до початку 2025/2026 н.р. – внести зміни до внутрішніх нормативних документів в частині визначення порогового відсотку запозичень при перевірці на плагіат до початку 2 семестру 2024/2025 н.р. – адміністрації ЗВО розглянути можливість забезпечення безкоштовної повторної перевірки на плагіат для студентських робіт. – до початку 2025-2026 н.р. активізувати роботу НПП щодо нарощення професійної активності за освітніми компонентами, які вони забезпечують. – мотивувати НПП до навчання та отримання

сертифікатів відповідності знання іноземної мови на рівні не нижче B2. – 2025-2026 н.р. залучати професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців до реалізації освітнього процесу, зокрема проведення аудиторних занять, на постійній основі. – гаранту ОП пропонувати для роботодавців різноманітні форми участі у реалізації освітнього процесу, зокрема через тематичні гостьові лекції, практичні тренінги, майстер-класи тощо. – за запитами роботодавців розглянути можливість впровадження протягом 2-3 років дуальної освіти за ОП. – покращити якість WI-FI мережі спочатку в аудиторіях, а потім і в інших приміщеннях факультету. – продовжувати процес оновлення бібліотечних фондів. – продовжити практику у 2025-2026 н.р. щодо оновлення методичних рекомендацій в рамках ОП та положень щодо забезпечення якості вищої освіти. – на наступний 2025-2026 н.р. впровадити результати анкетування стейкхолдерів за окремими групами стейкхолдерів. – надати лише єдине і актуальне джерело даних - Електронний фонд локальних нормативно-правових документів ПНУ імені Василя Стефаника.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування освітньої програми:

1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

"Експертною групою встановлено, що ОП "Підприємництво та торгівля" була створена на основі Стандарту вищої освіти від 10.07.2019 р. № 961 спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», що діяв на момент 2023 р. В рамках ОП «Підприємство та торгівля» дозволяє досягти визначених стандартом цілей, здобути інтегральну, загальні та спеціальні компетентності, а також набути програмні результати навчання за спеціальністю 076 "Підприємництво та торгівля", а також відповідає 7 рівню Національної рамки кваліфікацій та другому циклу вищої освіти Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти. ОК ОП сформовані таким чином, щоб забезпечити досягнення як ПРН, визначених Стандартом вищої освіти за спеціальністю 076 «Підприємництво та торгівля» (ПРН 1-11), так і ПРН, доданих розробниками ОП (ПРН 12) задля формування досліджень у сфері підприємництва та торгівлі. Навчання за ОП здійснюється за очною (денною) та заочною формами навчання. При спілкуванні з гарантом ОП «Підприємство та торгівля» було підтверджено, що проєкт ОП редакції 2024 р. скорегована відповідно до нового Стандарту вищої освіти. Проєкт ОП подано на сайт для ознайомлення та опитування всіх стейкхолдерів (<http://surl.li/hlserj>). Для досягнення ПРН за ОП передбачено проведення лекцій, лабораторні роботи, практичні заняття, розв'язування ситуаційних завдань, тренінгів, кейсів, виконання проєктів, дослідницьких наукових робіт, інформаційно-комп'ютерні, саморозвиваючі, колективні та інтегративні, контекстні технології навчання тощо.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

На момент роботи ЕГ професійний стандарт за ОП «Підприємництво та торгівля» відсутній.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

"Цілі ОП «Підприємництво та торгівля» редакції 2023 р, спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля» сформульовані достатньо чітко та відповідають місії та цілям Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (<http://surl.li/boizok>) та Стратегії розвитку на 2020-2027 рр (<http://surl.li/uceilq>), які спрямовані на підготовку висококваліфікованих професіоналів, здатних виявляти та вирішувати актуальні проблеми для забезпечення ефективного управління та розвитку підприємницьких та торговельних структур (ОК 1, ОК 2, ОК 3, ОК 8), включаючи ринок електронної комерції (ОК 9, ОК 10), враховуючи місію та стратегію університету, а також спрямована на досягнення стратегічної цілі розвитку регіону в сучасних ринкових умовах шляхом впровадження інноваційних підходів (ОК 5, ОК 6, ОК 7). Основний фокус ОП «Підприємництво та торгівля» редакції 2023 р.

полягає у формуванні глибоких знань, ключових практичних навичок і компетенцій, здатності здобувачів до творчості, інноваційного мислення, адаптації та дій за невизначених умов, необхідних для того, щоб стати конкурентоспроможним на ринку праці, мати успішну кар'єру в галузі підприємництва та торгівлі та здійснювати наукову діяльність. Особливостями даної ОП є вивчення електронної комерції та інтернет торгівлі для надання студентам ключових навичок та інструментів, необхідних для безпечного ведення бізнесу в цифрову епоху, що дозволяє отримати цінний досвід, розвивати вміння адаптуватися до змін у цифровому бізнес-середовищі та відповідати потребам регіонального ринку праці.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

"ОП «Підприємництво та торгівля» розроблена та впроваджена в освітній процес ЗВО на основі урахування інтересів та потреб декілька груп стейкхолдерів, що підтверджено на фокус групах зі стейкхолдерами та оновлюються щороку з 2023 р. В ОП «Підприємництво та торгівля» 2023р. (<http://surl.li/uklqto>) містяться позитивні рецензії від стейкхолдерів (Люк В.Я., Гутник Мар'ян, Смушак В.М., Феденчук Я.М. Сорока Ю.Й.). В Прикарпатському національного університету імені Василя Стефаника проводяться зустрічі з роботодавцями, на яких відбувається обговорення, в тому числі, особливостей формування цілей ОП, програмних результатів навчання та освітніх компонент (<http://surl.li/lxzgvy>), на яких було внесено ряд пропозицій. Також проводиться опитування на сайті ЗВО (<http://surl.li/weewlfr>) щодо удосконалення освітньої програми та підвищення якості навчання. При зустрічі ЕГ з роботодавцями, окремі представники цієї групи стейкхолдерів зазначили, що їх рекомендації, надані під час попереднього розгляду проекту ОП було враховано при формуванні ПРН та додаткових спеціальних компетенцій, в тому числі, що стосується: впровадження ОК 3 "Бізнес-аналітика", ОК 5 "Управління інноваційними проектами в підприємстві та торгівлі", ОК 8 "Стратегічне планування", ОК 9 "Електронна комерція та Інтернет-торгівля", які сприяють розвитку у здобувачів. Інтереси та рекомендації здобувачів вищої освіти було враховано, що підтверджено під час зустрічі зі здобувачами та результатами опитування на сайті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (<http://surl.li/lxzgvy>). Це також було підтверджено на зустрічі з фокус-групою, зокрема, у частині введення ОК "Ділові комунікації англійською мовою" та ОК 11 «Виробнича практика». Позитивним моментом є те, що опитування проходять регулярно та здобувачі проінформовані в електронному особистому кабінеті здобувача в системі університетської освітньої платформи D-learn (<https://d-learn.pnu.edu.ua/>) та кафедрою. Слід відмітити активність здобувачів в опитуванні. Відсоток здобувачів, що прийняли участь в опитуванні складає 54% (<http://surl.li/vxuoymy>). З боку академічної спільноти (<http://surl.li/lxzgvy>) та на засіданнях кафедри від НПП Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (Протокол 10 від 15.05.2023, Протокол 3 від 25.04.2024), провідних фахівців з наступних ЗВО: Львівського національного університету природокористування, Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки» та ін. було внесено ряд пропозицій щодо вдосконалення ОП щодо посилення ОК іноземної мови, електронній комерції, психології бізнесу та ін. Участь викладачів у щорічних конференціях різних рівнів дозволяє регулярно обговорювати з колегами шляхи щодо удосконалення ОП в майбутньому (<http://surl.li/cmsyyu>). Отже, можна свідчити, що позиції та потреби стейкхолдерів Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника при формуванні цілей та результатів навчання ОП враховуються.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

"Грунтуючись на результатах вивчення документів та проведених співбесідах з окремими групами стейкхолдерів, можна констатувати, цілі ОП «Підприємництво та торгівля» та ПРН визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту (витяг з протокол засідання кафедри від 03.05.2023 р.). Тому підготовка фахівців за ОП "Підприємництво та торгівля" є актуальною. При спілкуванні із ЕГ роботодавці запевнили, що потреба у таких спеціалістах існує. Та проявили зацікавленість щодо впровадження дуальної освіти. Позитивною практикою можна відмітити в ЗВО Проектно-освітній центр розвитку інновацій та інвестицій в регіоні «Агенти змін» (<http://surl.li/subffw>), що дозволяє покращити взаємодії між ЗО та територіальними громадами Івано-Франківської області. ЕГ підтверджено на зустрічі з менеджментом ЗВО, що при розробці та подальшому удосконаленні ОП було вивчено та використано досвід ряду вітчизняних та закордонних практик реалізації аналогічних освітніх програм в частині формування переліку обов'язкових та вибіркових компонент, а також їх змістовного наповнення. Зокрема, серед вітчизняних: Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, Ужгородський національний університет, Одеський національний економічний університет, Львівський національний університет імені Івана Франка, Національний університет «Львівська політехніка», MSc in International Business, університет Мюнхена (Німеччина) університет Париж 1 Пантеон-Сорбонна (Франція), WSHIU Академія Прикладних Наук в Познані (Польща) зосереджує увагу на управлінні персоналом, інноваційному розвитку та соціальній відповідальності. В ЗВО підписано низку угод про співпрацю із зарубіжними закладами освіти (<http://surl.li/wagkwh>).

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОП відповідає вимогам за критерієм 1. Цілі ОП сформульовані достатньо чітко та в цілому відповідають місії та стратегії ЗВО. При перегляді ОП враховуються інтереси та рекомендації різних груп стейкхолдерів. При розробленні ОП було враховано тенденції розвитку спеціальності, ринку праці, галузевий і регіональний контексти, досвід аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм. ОК ОП «Підприємництво та торгівля» сформовані, форми та методи навчання таким чином, щоб забезпечити досягнення ПРН. Позитивною практикою можна відмітити в ЗВО Проєктно-освітній центр розвитку інновацій та інвестицій в регіоні «Агенти змін» щодо взаємодії між ЗВО та територіальними громадами. ОП «Підприємництво та торгівля» другого (магістерського) рівня вищої освіти відповідає рівню В за критерієм 1.

Недоліки

За критерієм 1 недоліків не виявлено.

Рекомендації

Рекомендуємо до затвердження ОП залучати здобувачів та роботодавців до обговорення та вдосконалення цілей проєкту ОП «Підприємництво та торгівля» 2024 р.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Вивчення ОП «Підприємництво та торгівля» 2023 рр. та навчального плану 2023 р. та співставлення їх з вимогами стандарту вищої освіти за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», який був взятий за основу розробниками ОП, для другого (магістерського) рівня і Закону України «Про вищу освіту» свідчить: обсяг ОП та окремих освітніх компонентів, а також структура і зміст навчального плану знаходяться у відповідності один до одного та до вимог законодавства щодо навчального навантаження для магістерського рівня вищої освіти. Обсяг ОП складає 90 кредитів, з яких обов'язкова компонента – 66 кредитів (73%); вибіркова компонента – 24 кредити (26%).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

Освітня діяльність в ПНУ імені Василя Стефаника регламентується сукупністю положень (<https://efund.pnu.edu.ua/3-1-osvitnij-protses/>) в т.ч. Положення про організацію освітнього процесу та та розробку основних документів з організації освітнього процесу (<http://surl.li/cuadys>). НП враховує вимогу щодо вибіркової частини. Аналіз ОП показав, що вона містить ПРН 1-11, передбачені Стандартом. В табл. 3 Матриця відповідності системи НА усі ПРН 1-11 забезпечені обов'язковими ОК. Структурно-логічна схема ОПП (п.2.2 с. 11) структурована за семестрами, містить обов'язкові ОК. Вивчивши освітню програму «Підприємництво та торгівля», ЕГ дійшла висновку, що ОП структурована: містить блок «Обов'язкові складова», який розподілений на Цикл загальної підготовки, Цикл професійної підготовки, практична підготовка та підсумкова атестація. Окремо визначено обсяг вибірових компонентів (24 кредити), які обираються за каталогом (<http://surl.li/lekmwn>) через електронний кабінет здобувача в університетській освітній платформі D-learn (<https://d-learn.pnu.edu.ua/>). Про що також підтвердили здобувачі. В цілому, вибір та послідовність вивчення обов'язкових компонент ОП «Підприємництво та торгівля» є обґрунтованими і дозволяють досягти заявлених цілей та ПРН, а вибірові компоненти ОП – посилити їх.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

ЕГ дійшла висновку, що змістовне наповнення ОП в цілому відповідає предметній області визначеної для ОП спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля». Всі ПРН цієї предметної області забезпечуються дисциплінами, які включені до обов'язкової складової ОП. Варто відмітити повне та всебічне представлення в ОП 2 складових спеціальності 076 «Підприємництво, та торгівля», зокрема, в частині засвоєння особливостей підприємництва (ОК 1, 2, 3, 4, 7, 8), торгівля (ОК 1,5,6,9,10), що забезпечується, в тому числі, й за рахунок вибіркового компонент. Змістовне наповнення ОП «Підприємництво та торгівля» 2023 р. в цілому відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля». Предметна область ОП забезпечена в контексті реалізації ПРН. ПРН 1-11 забезпечено обов'язковими ОК, які поділяються на цикли: загальної підготовки (12 кредитів), професійної підготовки (24 кредити), практичної підготовки (27 кредити) та атестації (3 кредити). Аналіз ОП «Підприємництво та торгівля» свідчить про формування компетентностей та результатів навчання, що підвищує затребуваність випускників на ринку праці.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

ОП «Підприємництво та торгівля» передбачає можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством та складає 24 кредити (26%). Процедури вибіркової та формування ІОТ в ПНУ імені Василя Стефаника враховано в ряді положень: про порядок реалізації здобувачами вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника права на вільний вибір освітніх компонент (<http://surl.li/wihfefq>), про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу (<http://surl.li/whipvu>) та визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти (<http://surl.li/wfqikw>). ОП «Підприємництво та торгівля» містить 24 кредити ЄКТС вибіркового компоненту, що відповідає законодавчому обсягу для формування своєї ІОТ. Відповідно до положення про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір освітніх компонент (<http://surl.li/wihfefq>) здобувачі другого (магістерського) рівня вищої освіти здійснюють вибір освітніх компонент з Каталогу 1 обсягом не більше 3 кредити ЄКТС, із Каталогу 2 – не більше 6 кредитів ЄКТС, решту по кредитах ЄКТС обирається в Каталозі 3. Здобувачі другого (магістерського) рівня вищої освіти ознайомлюються зі змістом освітніх компонент та здійснюють вибір освітніх компонент (<http://surl.li/enjmqv>). Під час інтерв'ювання здобувачі підтвердили, що вибір відбувається починаючи з 1 року навчання. Інформування здобувачів відбувається через сторінку кафедри сайту університету та особистий кабінет здобувача, а також викладачами дисциплін і гарантом ОП. Також здобувачі ОП підтвердили, що ІОТ здобувача забезпечується вибором місця практики, тем кваліфікаційних робіт Отже, можна свідчити, що в ЗВО вжито заходи для того, щоб гарантувати право здобувачів вищої освіти на формування індивідуальної освітньої траєкторії.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

Відповідно до ОП та НП практична підготовка за ОП здійснюється ОК 11 (12 кредитів ЄКТС) та ОК 12 (15 кредитів ЄКТС). ОК 11 (Виробнича практика) регламентується Положенням (<https://cutt.ly/yeYeQihP>), методичними рекомендаціями (<https://kptpe.pnu.edu.ua/praktyka/>) та силабусом (<https://cutt.ly/heODk2s9>). ОК 12 (науково-дослідна практика, кваліфікаційна робота) регламентується відповідно силабусом та методичними рекомендаціями (<http://surl.li/qvcgub>, <https://cutt.ly/meODEZAS>). Процедура проходження практики, зазначена в Положенні, підтверджена викладачами. Під час інтерв'ювання зі здобувачами ОП було підтверджено, що здобувачі виконували види практичних робіт з ОП ознайомлювались з реальним становищем справ, формували висновки застосовуючи кейс-метод, метод аналізу ситуацій та проходили виробничу практику на підприємствах. Здобувачі засвідчили, що мали можливість самостійного пошуку місць практики, а також мали допомогу та підтримку щодо пошуку місць практики від кафедри та факультету. Виробнича практика проводиться у 2,3 семестрі. Інтерв'ювання роботодавців засвідчило проходження здобувачами виробничої практики та їх готовність надавати умови для проходження практики здобувачів в подальшому. Експертна група дійшла висновку, що є можливість посилення практичної підготовки на ОП ПНУ імені Василя Стефаника, оскільки, як продемонструвала зустріч з роботодавцями, вони готові до співпраці з університетом щодо підбору здобувачів ще під час навчання з метою їх подальшого цільового працевлаштування, дуальних програм та проходження практик. Щодо задоволеності здобувачів практичною підготовкою також свідчать результати опитування здобувачів (<http://surl.li/mtalhv>).

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

ОП «Підприємництво та торгівля» другого (магістерського) рівня вищої освіти дозволяє випускникам ПНУ імені Василя Стефаника набутти таких соціальних навичок, як уміння взаємодіяти в команді, комунікативність, самонавчання, самовдосконалення, етичність, уміння генерувати ідеї і їх озвучувати, критично мислити. Аналіз змісту ОК та спілкування з викладачами і здобувачами свідчить, що під час опанування ЗК 4, ЗК 5, розвиваються комунікативні та презентаційні навички, в т.ч. іноземною мови. Професійної поведінки (ЗК 1,2,3,5) при вивченні ОК 1,2,5,7,8, критичного мислення, командної роботи, етичних норм поведінки, достатніх для розвитку та ведення підприємницької та торговельної діяльності, а також управління бізнесом та при зайнятті керівних посад, вміння виявляти та вирішувати проблеми (ОК 3,5,7,9,10), мотивувати та рухатися до поставленої мети (ОК 2,8).

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Аналіз документів, а саме Положення освітнього процесу (<https://cutt.ly/ieYwVoeA>), графіку навчального процесу (<http://surl.li/ctmhvz>) та розкладу (чат бот в мережі телеграм) показав, що тижневе навантаження здобувачів за ОП не перевищує 21 академічну годину. Заняття проводять у 3 зміни задля безпеки. При інтерв'юванні зі здобувачами було відмічено задоволеність розкладам та навантаженням. Щодо самостійної роботи то згідно положення вона складає не більше 2/3 загального навчального часу для вивчення дисципліни. Відповідно до навчального плану аудиторна робота розподілена між лекційними та практичними, семінарськими, лабораторними заняттями. Аудиторна кількість годин за ОП складає 21 кредит ЕКТС. Щодо розподілу годин за темами та змістом ОК - у методичних рекомендаціях та силабусах. СРС виконується в позааудиторний час. Відповідно до Навчального плану ОП містить на денній формі 178 год лекцій, 84 год практичних занять, 20 год лабораторних робіт та 108 годин семінарських занять з ОК, а також 240 аудиторних год з вибіркового компонента та 2070 год СР, на заочній формі 60 год лекцій, 26 год практичних занять, 10 год лабораторних робіт та 34 годин семінарських занять з ОК, а також 80 аудиторних год з ВК та 2490 год СР. Навчальні заняття з ВК, ведуться відповідно до Наказу ректора, з елементами дистанційного навчання (<https://cutt.ly/yeYwBZsH>) на університетській освітній платформі D-learn (<https://d-learn.pnu.edu.ua/>). Дану платформу ЕГ продемонстрували під час резервної зустрічі гарант ОП.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

Практикоорієнтованість ОП «Підприємництво та торгівля» здійснюється за рахунок проведення виробничої практики на підприємствах, зокрема на ТЗОВ «ТРАНС-ДОЛ», ТЗОВ «9 Бар», ТЗОВ «Лігос», ТОВ «Олгіс», ТДВ «Коломийське АТП», ТЗОВ «Еліпс», ТОВ «Твій меблевий дім», ТЗОВ Дейко, ТОВ Крайол, ТЗОВ «Смартенерго», ТЗОВ «Смарт енерго», ТЗОВ «МІЖ-БУД» та ін.; залучення практиків до навчального процесу (<http://surl.li/fzselj>) та під час проведення практичних робіт (розв'язання задач, ситуаційних завдань, кейсів). Що було підтверджено на зустрічах зі стейкхолдерами. ЗВО має можливість проводити підготовку здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти відповідно до Положенням про дуальну форму здобуття фахової передвищої і вищої освіти у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (<http://surl.li/yuubyu>). Підготовка здобувачів ОП за дуальною формою освіти не здійснюється. Під час аудіювання зі стейкхолдерами було відмічено зацікавленість роботодавців до даної форми навчання в реаліях сучасних викликів.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

Відповідно до ВСА основними пріоритетними напрямками діяльності ПНУ з позиції сталого розвитку є досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, щодо якісної освіти та заохочення навчання впродовж усього життя для всіх, використовуючи світовий досвід, знання, новітні методики викладання на ОП; навчаючи здобувачів освіти ОП «Підприємництво та торгівля», які зможуть гідно брати участь у сталому економічному розвитку. Викладачі приймають активну участь у конференціях присвячених сталому розвитку регіону в рамках проведення конференцій. (<http://surl.li/aiydro>) При зустрічі з представниками студентського сенату було відмічено забезпечення гендерної рівності, розширення прав і можливостей усіх жінок та дівчат.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОП в цілому відповідає за критерієм 2 з недоліками, що є не суттєвими. Позитивними практиками можна відмітити:
1. Використання власної університетської платформи для проведення дистанційного навчання; 2. Система

вибірковості, яка передбачає 3 типи каталогів, що дозволяє надати здобувачеві унікальні професійні компетентності. Структура ОП передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії та надає умови для практичної підготовки здобувачів і набуття ними соціальних навичок. Обсяг ОП та окремих освітніх компонентів реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей і ПРН. ОП «Підприємництво та торгівля» другого (магістерського) рівня вищої освіти відповідає рівню В за критерієм 2.

Недоліки

Низький рівень залучення практиків до практичних та лекційних видів занять.

Рекомендації

Рекомендувати гаранту до початку навчального року 2025-2026 рр розширити співпрацю з бізнесом та місцевими громадами, а саме скласти план гостьових лекцій один раз на квартал.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання за ОП "Підприємництво та торгівля" розміщені на сайті Приймальної комісії ЗВО. Вони викладені у "Правилах прийому до Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника у 2024 році" (https://admission.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/09/pravyly-pryjomu-2024_28.06.2024_6-red.pdf), додатку 5 (<https://admission.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/09/dodatok-5.pdf>). Абітурієнти за допомогою головного сайту ЗВО можуть легко і багатьма методами (посиланнями) потрапити на сайт Приймальної комісії і ознайомитися з вимогами та процедурою подачі документів. Правила прийому є чіткими, доступними, розроблені з урахуванням принципу недискримінації та об'єктивних критеріїв, що відображають особливості та вимоги отримання кваліфікації, забезпечуючи рівний та справедливий доступ до освітньої програми. Також на сайті Приймальної комісії є сторінка з загальною корисною інформацією (<https://admission.pnu.edu.ua/vazhlyva-informatsiia-vstupnyku/druhuj-mahisterskyj-riven/>), де абітурієнти також можуть ознайомитися з процедурою реєстрації на ЄВІ та ЄФВВ до магістратури, процедурою поселення в гуртожитки, а також ознайомитися з процедурою вступу у відеоформаті на Youtube (<https://www.youtube.com/live/v7w9NPOQow8>).

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Для вступу на навчання в 2024/2025 навчальному році враховувалися результати ЄВІ 2023, 2024 рр. та ЄФВВ 2024 року. Мінімальний поріг для допуску до участі у конкурсі для контрактної форми навчання становив 100 балів, а для бюджетної форми - 130, що не суперечать наказу МОН № 266 ""Про затвердження Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2024 році"" від 06.03.2024 року. Коефіцієнти для кожного компоненту вступного випробування вмотивовані таким чином, щоб відображати важливість різних навичок і знань, які є ключовими для навчання за ОП ""Підприємництво та торгівля."" ЄВІ (Іноземна мова, ТЗНК) з коефіцієнтом 0,2 відповідно. ЄФВВ (предметний тест з управління та адміністрування) з коефіцієнтом 0,6: основний акцент робиться на спеціальних знаннях з управління та адміністрування, оскільки це базові компетенції для спеціальності ""Підприємництво та торгівля."" Практика написання мотиваційних листів дозволяє врахувати інтерес та готовність абітурієнтів навчатися за обраною програмою, що відповідає міжнародному досвіду та практиці відбору студентів, орієнтованій на їхню мотивацію та особисті цілі. Загалом, система вагових коефіцієнтів відповідає специфіці ОП ""Підприємництво та торгівля,"" забезпечуючи баланс між загальною підготовкою та спеціальними знаннями. Порядок проведення та критерії оцінювання вступних випробувань регулюється Положенням про організацію вступних випробувань у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Програми вступних випробувань для вступників також розміщені на сайті Приймальної комісії ЗВО. Зміст програми цілком дозволяє перевірити наявність базових компетентностей, які потрібні для опанування вищого рівня освіти. Дотримання процедури прийому на навчання підтверджено під час інтерв'ю з відповідальним секретарем приймальної комісії Пець І.І.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

У ЗВО чітко визначені та доступні правила визнання результатів навчання, здобутих в інших закладах вищої освіти. Ці правила регулюються двома відповідними положеннями про академічну мобільність (https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.46_2023-polozhennia-pro-akademichnu-mobilnist-uchasnykiv-osvitnoho-protseesu-trykarpatskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-vasyliia-stefanyka-.pdf) і порядок визнання результатів навчання та ліквідації академічної різниці (https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/06/02.07.54_2023-polozhennia-pro-poriadok-vyznannia-rezultatativ-navchannia-ta-likvidatsii-akademichnoi-riznytsi.pdf), що послідовно застосовуються під час реалізації освітньої програми. Здобувачі даної ОП мають можливість академічної мобільності у рамках навчання в усіх університетах, з якими підписані двосторонні угоди про співпрацю, яких більше 80 (<https://ic.pnu.edu.ua/uhody-pro-spivpratsiu/>), з них 13 програм подвійних дипломів. А саме, університет бере участь у програмах академічної мобільності Erasmus+ та Жан Моне, співпрацюючи з Університетом Адама Міцкевича, Лодзьким університетом (Пропозиція семестрального обміну студентами ""Mobility direct"")) забезпечуючи можливості для студентів через двосторонні угоди з європейськими університетами. Дані факти підтверджені та уточнені на зустрічі з менеджментом, першою проректоркою ПНУ імені Василя Стефаника Якубів В. М. Процедура визнання результатів навчання починається з подання здобувачем освіти заяви керівнику навчального структурного підрозділу на початку семестру, до якої додається академічна довідка або додаток до документа про освіту. На підставі заяви створюється предметна комісія (не менше трьох осіб) розпорядженням декана. Комісія проводить порівняння освітньої програми та наданих документів, перевіряючи ідентичність назв освітніх компонентів та відповідність обсягу кредитів (має становити не менше 70% від передбаченого програмою університету). За результатами розгляду комісія оформлює Контрольний лист про визнання результатів навчання, на підставі якого результати вносяться в електронну відомість. При виявленні розбіжностей встановлюється академічна різниця, яку здобувач має право ліквідувати до початку сесії. Здобувач також має право відмовитись від перезарахування і вивчати дисципліну повторно. Всі документи щодо визнання результатів навчання зберігаються в деканаті/дирекції структурного підрозділу університету.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

Процедура визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, є чітко регламентованою в Положенні про визнання результатів навчання, отриманих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>). Університетом визначено чіткі критерії для визнання результатів неформальної освіти. Для одноосібного рішення про зарахування необхідна ідентичність або незначна стилістична розбіжність назв освітніх компонент, співпадіння загального обсягу годин (кредитів ЕКТС), а також відповідність компетентностей та програмних результатів навчання. Якщо назви мають значні розбіжності, але результати навчання співпадають, або є часткова відповідність обсягу годин, питання розглядається експертною комісією. Важливими елементами забезпечення надійності процедури є вимоги до експертів (обізнаність у предметі, компетентність в оцінюванні, неупередженість, відсутність конфлікту інтересів), документування всіх етапів процесу, обов'язкове обґрунтування рішень (особливо у випадку відмови), а також можливість гнучкого підходу через механізм часткового зарахування результатів. Приклади визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, для студентів освітньої програми ""Підприємництво та торгівля"" включають: Онлайн-курс ""Основи проєктного менеджменту"" на платформі Prometheus – студентам, які успішно завершили курс, зараховуються відповідні компетенції в рамках навчального процесу. (<https://kptpe.pnu.edu.ua/2024/02/01/6712/>) Курс ""Відкриті дані для бізнесу"" на платформі Дія – результати курсу можуть бути враховані при оцінюванні знань та навичок студентів з питань використання відкритих даних у підприємницькій діяльності. Курс ""Візуалізація даних"" на платформі Prometheus – сертифікат про проходження курсу визнається як підтвердження опанування навичок з візуалізації даних. Курс ""Бізнес-аналітика"" на платформі EDUHUB.IN.UA (у форматі SCORM) – навчальні досягнення студентів зараховуються в рамках дисциплін, пов'язаних з бізнес-аналізом. Важливо зазначити, що результати навчання - сертифікати, здобуті студентами, опубліковані на сайті ЗВО (<https://kptpe.pnu.edu.ua/2024/09/18/neformalna-osvita-v-biznes-analitsi/>)."

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Експертна група прийшла до висновку, що даний критерій є на достатньому рівні для цієї ОП. Більшість інформації для абітурієнтів про вступ структурована і зібрана разом на одній сторінці вебсайту ЗВО. Правила прийому є

чіткими, доступними, розроблені з урахуванням принципу недискримінації. У даній ОП широко поширена практика визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Під час зустрічей як викладачі, так і студенти підтвердили і назвали багато прикладів застосування таких освітніх платформ як Prometheus, Coursera, EDUHUB.IN.UA і т.д. "

Недоліки

Незважаючи на велику кількість підписаних міжнародних угод з іншими університетами, ОП не має прикладів мобільності студентів, що обмежує їхній міжнародний досвід.

Рекомендації

До початку навчального року 2025-2026 року впровадити систему комунікації та консультування, яка передбачає регулярне і комплексне інформування студентів про можливості академічної мобільності через семінари, онлайн-зустрічі, розсилки та повідомлення на сайті та соцмережах кафедр та університету.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Освітній процес за ОП відповідає законодавству та регламентований внутрішнім документом «Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу». Освітній процес відбувається заочною (денною) та заочною формами навчання. Зустрічі з менеджментом, академічним персоналом, здобувачами вищої освіти, адміністративним персоналом підтвердили, що навчання (лекції, практичні, семінарські, лабораторні заняття) за ОП відбувається в аудиторіях, зокрема з використанням елементів дистанційної форми, на університетській освітній платформі D-learn (<https://d-learn.pnu.edu.ua/>), а також через ресурси Google Meet та Zoom. За ОП для здобувачів освіти передбачено самостійну роботу та практичну підготовку. Здобувачі освіти на зустрічі підтвердили, що задоволені організацією освітнього процесу, в тому числі можуть поєднувати навчання і роботу. Відповідно до Таблиці з Відомостей СО, ЕГ констатує, що для досягнення ПРН ОП використовуються різні методи навчання і викладання, зокрема індивідуальні та групові консультації. В силабусах лише ОК 1 «Ділові комунікації англійською мовою» зазначені методи навчання. На зустрічі із здобувачами освіти студенти ОП не назвали прикладів методів навчання, які використовують НПП. ЗВО реалізує студентоцентрований підхід відповідно до Стратегії розвитку ЗВО та Політики і цілей у сфері якості ЗВО (<https://cutt.ly/BeTBzddP>). На постійній основі проводяться опитування учасників освітнього процесу за допомогою власного розробленого програмного забезпечення. На запит ЕГ в систему було завантажено приклади анкет опитування здобувачів освіти, НПП, роботодавців. На сайті ЗВО оприлюднено опитування Центру якості ЗВО (<http://surl.li/wiydew>), результати якого свідчать, що рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання високий, в середньому 4,5 за 5-бальною шкалою (п. 5.5; 5.6; 6.2; 7.1). НПП та здобувачі освіти ЗВО мають право на академічну свободу у виконанні навчальної, науково-освітньої та наукової роботи на засадах свободи слова і творчості, відкритості, проведення наукових досліджень і практичного застосування їх результатів. Принцип академічної свободи за ОП реалізується через право здобувачів освіти на побудову індивідуальної траєкторії навчання, що передбачає вільний вибір освітніх компонентів (<http://surl.li/xxrhjz>), складання індивідуального графіку навчання (<http://surl.li/svgnnu>), вибору місця проходження практики (<http://surl.li/ztkzij>), визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти (<http://surl.li/cnqpul>), створення умов для академічної мобільності (<http://surl.li/egwoiz>, <http://surl.li/baipvk>, <https://kptpe.pnu.edu.ua/mizhnarodna-mobilnist>). Здобувачі освіти та академічний персонал на зустрічах підтвердили відповідні можливості та академічну свободу у ЗВО Особливості освітнього процесу та наукової діяльності ЗВО представлені у Студентському путівнику (<http://surl.li/frezna>) та Путівнику науковця (<http://surl.li/jpmzon>).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

У ЗВО усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих ОК. На сайті університету у вільному доступі представлені силабуси ОК (<http://surl.li/hhetuc>, <http://surl.li/vddlpp>). Також відповідна інформація розміщена на сторінках ОК на університетській освітній платформі D-learn (<https://d-learn.pnu.edu.ua/>). Гостьового доступу до освітньої платформи ЕК не надано, пояснюючи технічною неможливістю. Гарант ОП Ціжба Ю. та доц. Стефінін В. продемонстрували можливості даної платформи на прикладі ОК 9 «Електронна комерція та Інтернет-торгівля» та ОК5 «Управління інноваційними проектами в підприємстві та торгівлі» відповідно. Також на сайті ЗВО виокремлено закладку «Критерії оцінювання» (<http://surl.li/ibztes>). Зустрічі з академічним персоналом та зі здобувачами освіти підтвердили, що на першому занятті НПП представляють відповідну інформацію щодо програмних результатів, порядку та критеріїв оцінювання. Відповідне інформування здійснює й гарант ОП у 1 семестрі для здобувачів освіти 1 курсу. Здобувачі освіти мають можливість отримати індивідуальну консультацію відповідно до Графіку проведення консультацій та контролю самостійної роботи студентів викладачами кафедри підприємництва, торгівлі та прикладної економіки, що розміщений у вільному доступі (<http://surl.li/oqbriw>). На зустрічі з ЕК здобувачі освіти говорили про можливість звернень з запитаннями у кафедральних месенджерах та чат-боті @STD_PNU_BOT.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

Здобувачі вищої освіти за ОП поєднують навчання і дослідження насамперед через свою участь у студентських конференціях різного рівня, через публікації тез доповідей у співавторстві із викладачами кафедри. На зустріч з ЕК здобувачі освіти не навели приклади їх залучення до наукової діяльності, після уточнень, говорили про запрошення від викладачів до виступів на конференціях. Підготовка тез доповідей є не обов'язковою для здобувачів освіти ОП за умови наявності ОК 4 «Методологія наукових досліджень» та ОК 12 «Науково-дослідна практика, кваліфікаційна робота». На запит ЕК в систему було завантажено інформацію про наукову активність здобувачів. Здобувачі освіти ОП беруть участь у підготовці матеріалів конференції, тез доповідей спільно з викладачами (Матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф., 2-3 листопада 2023 р.; Збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 60-річчю кафедри підприємництва, торгівлі та прикладної економіки ПНУ 2023 р.), є учасниками наукових гуртків. На зустрічі з адміністративним персоналом провідний фахівець науково-дослідної частини Гринишак Т. не навела приклади студентської науки в ЗВО. Здобувачі освіти мають можливість поєднувати навчання та індивідуальні наукові інтереси через участь у наукових гуртах «Особливості прийняття рішень з управління бізнес-процесами на підприємстві» (Пилипів Н.І.), «Роль соціальної відповідальності бізнесу в сучасних умовах» (Стефінін В.В.), «Вплив міграції на економіку України» (Романюк Т.М.), «Діджиталізація як рушійна сила розвитку підприємницьких та торговельних структур» Ціжба Ю.І., а також у діяльності науково-проблемної групи «Проблеми соціально-економічного розвитку підприємств регіону в сучасних умовах» (Ємець О.І.) (<https://kptpe.pnu.edu.ua/naukovi-seminary/>).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

НПП ЗВО розробляють та оновлюють силабуси, підручники, навчально-методичні матеріали згідно з Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу ЗВО (<http://surl.li/sfnrvt>). Зустрічі з Гарантом, академічним персоналом, начальником навчально-методичного відділу підтвердили, що в ЗВО чітко і прозоро визначено механізм своєчасного та системного оновлення змісту навчання з врахуванням нових наукових розробок та оновлення на основі актуальних практичних потреб. Оновлення відбувається на підставі взаємодії та зворотного зв'язку стейкхолдерів (опитування здобувачів освіти, НПП, роботодавців) та на основі щорічних внутрішніх аудитів, які з 2019 року проводить Центр забезпечення якості ЗВО (<https://sqa.pnu.edu.ua/>). Надані на запит ЕК документи зустрічей з стейкхолдерами та результати опитувань відповідних учасників, що представлені у відкритому доступі, підтверджують ці факти. Прикладом застосування сучасних практик для оновлення змісту ОК 10 «Біржова електронна торгівля», ОК «ОК 6. Оцінка продукції, товарів і послуг» є участь проф. Шеленко Д. у Next Block Expo Warsaw Summit, травень 2023 (<http://surl.li/zsykxh>), у конференції Top Young 100 «AI Empowering People for Success in Education and Business» (квітень 2024, Краків, Польща) (<http://surl.li/iahjqx>), семінари з електронної комерції для українських жінок-підприємців по програмі SABIT (квітень 2024, Варшава, Польща) (<http://surl.li/mjupbe>); ОК 5 «Управління інноваційними проектами в підприємстві та торгівлі» - участь доц. Стефініна В.у тренінгу «Прозоре, підзвітне, ефективне управління ресурсами та впровадження інноваційних онлайн-сервісів», лютий 2024 (<http://surl.li/srflhz>). За ініціативи НПП кафедри для провадження освітньої діяльності за ОП бібліотечний фонд ЗВО поповнився спеціалізованою літературою відповідної тематики з врахуванням сучасних наукових досліджень (<http://surl.li/oekmau>). ЕК констатує використання НПП у силабусах сучасної та актуальної літератури, що підтвердили й зустрічі з академічним персоналом. В цілому оновлення ОК готується НПП і затверджується, при потребі внесення змін, на засіданні кафедри, далі подається подання з пропозиціями вченій раді факультету, науково-методичній раді ЗВО і відбувається затвердження відповідних змін та внесення доповнень до початку нового навчального року.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

Інтернаціоналізація діяльності за ОП досягається ЗВО через участь учасників освітнього процесу в міжнародних наукових та освітніх проєктах, програмах академічної мобільності, публікацій результатів досліджень у наукових журналах, що індексуються у міжнародних наукометричних базах даних, участь у міжнародних конференціях. В ЗВО реалізується Стратегія інтернаціоналізації, що є складовою частиною Стратегії розвитку ЗВО на 2020-2027 рр. (<https://ic.pnu.edu.ua/strategiia-internatsionalizatsii/>). На запит ЕК в систему завантажені договори, що підтверджують факти інтернаціоналізації діяльності НПП. Відповідно Шеленко Д. проходила довгострокове стажування за програмою академічної мобільності у Люблінському Католицькому університеті імені Павла II (Польща). Стефінін В. - учасник проєкту USAID в Україні «Децентралізація приносить кращі результати та ефективність» (DOBRE) 2020-2022 р., в листопаді 2024 р. за конкурсним відбором заплановані його наукові тренінги у Варшавському університеті. Пилипів Н. - участь у науково-освітньому проєкті «Development of online courses for teaching in higher education institutions» на базі Міжнародного Економічного інституту, м. Есеніце, Чехія, 2024, Шеленко Д. – тренінги у Старопольській Вищій Школі, Білик О. – учасниця Erasmus+ “Foreign Language Teacher Training Capacity Development as a Way to Ukraine’s Multilingual Education and European Integration”. На фокус-зустрічі завідувачка відділу міжнародних зв'язків Сигидин М. наголосила, що у ЗВО діє близько 90 угод про співпрацю загального характеру та що можуть бути використані й даною ОП та підтвердила, що за даною ОП є декілька профільних угод: Університет Сулхан-Саба Орбеліані (Грузія), Старопольська Вища Школа (Республіка Польща), ВШТІП Академія прикладних наук (Польща). Чинними є три загальноуніверситетські програми академічної мобільності для всіх студентів ЗВО, конкурси оголошуються на літній та зимовий семестри. Закінчився конкурс в Лодзький університет (Польща) (<http://surl.li/nxagdm>), студенти економічного факультету ЗВО подавалися на конкурс, претендентів від даної ОП не було. Оголошено конкурс в Університет Адама Міцкевича в Познані (<http://surl.li/iaktex>) на літній семестр 2024/25 навчального року. На факультетах і кафедрах є координатори по академічній мобільності, що інформують про конкурси, інформація розміщена на сторінці відділу міжнародних зв'язків. Менеджмент ЗВО наголосив, що студенти активно подаються на здобуття стипендії від Фондації Лозинських (США) (<http://surl.li/ejnioz>). Здобувачі освіти та НПП мають відкритий доступ до міжнародних наукометричних баз Scopus та Web of Science (<http://lib.pnu.edu.ua/index.php>), а НПП публікують свої роботи у міжнародних наукових виданнях (<http://surl.li/vynkge>). У ЗВО наявні 4 угоди щодо можливостей внутрішньої мобільності (<http://surl.li/mdedib>). Під час зустрічі з фокус-групами з'ясовано, що студенти ОП не брали участі в міжнародних та внутрішніх програмах академічної мобільності.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОП в цілому відповідає вимогам за критерієм 4 з невеликими, які не є суттєвими. Аналіз методів, засобів та технологій навчання і викладання, що відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи; інформування учасників ОП щодо цілей, змісту та ПРН, порядку та критеріїв оцінювання; поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП; оновлення ОП та окремих ОК на основі наукових досягнень і сучасних практик; рівень інтернаціоналізації діяльності за ОП та ЗВО дає підстави експертній групі стверджувати, що ОП «Підприємництво та торгівля» другого (магістерського) рівня вищої освіти відповідає рівню В за критерієм 4.

Недоліки

1. Здобувачі освіти, представник науково-дослідної частини на зустрічах з ЕК конкретних прикладів поєднання навчання і досліджень не назвали, при підтвердженні фактів популяризації студентської науково-дослідної діяльності в ЗВО, за ОП та представленні на запит ЕК документів. 2. Здобувачі освіти ОП не беруть участь у програмах внутрішньої та зовнішньої академічної мобільності студентів.

Рекомендації

1. Рекомендовано гаранту програми та НПП, починаючи з 2 семестру 2024/2025 н.р., активізувати роботу щодо популяризації напрямів студентської науки серед здобувачів ОП. 2. Рекомендовано посилити роз'яснювальну роботу серед здобувачів ОП щодо їх можливості участі у програмах внутрішньої та зовнішньої мобільності з метою забезпечення щорічно участі 1-2 здобувачів освіти у відповідних програмах протягом 2024/2025 н.р., та 3-4 здобувачів освіти протягом 2025/2026 н.р. ЗВО максимально сприяти збільшенню угод академічної мобільності за ОП.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Внутрішніми документами, що регулюють контрольні заклади в ЗВО є Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів (<http://surl.li/zywhxv>) (п. 8.1 Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти; 8.2. Рівні контролю; 8.3. Види контролю) та Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти (<http://surl.li/utxttx>). Згідно п. 8 Положення, контрольні заходи ЗВО є необхідним елементом зворотного зв'язку у процесі навчання та визначають відповідність рівня набутих здобувачами освіти знань, умінь та навичок вимогам нормативних документів щодо вищої освіти. Система оцінювання знань здобувачів вищої освіти за кожною ОК включає поточний, модульний та семестровий контроль знань. Семестровий (підсумковий) контроль проводиться у формі екзамену або заліку у терміни, встановлені графіком освітнього процесу. Порядок і система оцінювання зазначається у силабусах дисципліни. Оцінювання результатів навчання відбувається за 100-бальною накопичувальною системою. Підсумковий бал для екзамену складається з: оцінки за семінарські/практичні/лабораторні заняття, індивідуальні завдання та самостійну роботу, що в сумі може дати до 50 балів, і балу за екзамен (до 50 балів). Поточний контроль під час занять включає оцінювання усних відповідей, практичних завдань, лабораторних та письмових робіт, тестування відповідно до методичних рекомендацій. Підсумковий бал для заліку вимірюється у 100 бальній шкалі. Додаткові бали здобувач може отримати, завершивши неформальний навчальний курс і здобувши сертифікат у межах тематики освітнього компонента протягом семестру; за участь у наукових заходах. Учасники фокус-груп підтверджують, що за ОП дієвий механізм ознайомлення з формами контрольних заходів та критеріями оцінювання. Інформація першочергово представляється гарантом ОП (<http://surl.li/eryufj>), на перших заняттях викладач ознайомлює студентів з формами та критеріями проведення контрольних заходів, інформує про силабуси, що представлені як на сайті кафедри, так і на сторінці ОК на університетському освітньому порталі. Силабуси ОК представлені на сайті кафедри (<https://kptpe.pnu.edu.ua/sylabusy-pt-2/>, <https://kptpe.pnu.edu.ua/sylabusy-pt-2024/>).

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Формою підсумкового контролю для ОП є публічний захист (демонстрація) кваліфікаційної роботи. ЗВО створює Екзаменаційну комісію згідно з Положенням про порядок створення і функціонування Екзаменаційної комісії в Університеті (<http://surl.li/gwknxn>). Силабус "Атестація" представлено у відкритому доступі на сайті кафедри (<http://surl.li/wdbank>), де в загальному представлена процедура атестації. Відсутні окремі методичні рекомендації з детальними вимогами щодо підготовки, змісту, написання та захисту кваліфікаційних робіт за ОП. На запит ЕГ до системи було завантажено розпорядження декана про затвердження тем кваліфікаційних робіт здобувачів ОП другого курсу (на підставі рішення засідання вченої ради економічного факультету ЗВО) курсу і наукових керівників. ЕК звертає увагу ЗВО на окремі теми, які потребують уточнення з точки зору ПРН ОП (здобувач освіти Самуляк А.П. «Розробка стратегії кібербезпеки для захисту даних та інформації підприємства»). Під час зустрічі з із здобувачами освіти вони підтвердили, що самостійно обирають теми із запропонованого кафедрою переліку тем, керівника призначає кафедра. Каталог дипломних та магістерських робіт представлено на сайті Наукової бібліотеки ЗВО у розділі «Методичні рекомендації щодо написання кваліфікаційних робіт» (http://lib.pnu.edu.ua/kat_magister.php). ЕК підкреслює застарілі рекомендації щодо написання кваліфікаційних робіт 2018 року в цій закладці, не відповідність інформації змісту силабусу "Атестація" за ОП.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Основним документом, що регулює процедуру проведення контрольних заходів, є Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти (<http://surl.li/fnkkdr>). Процедура проведення контрольних заходів та система моніторингу відкриті й доступні всім учасникам освітнього процесу, внутрішні документи доступні на офіційному сайті ЗВО. Здобувачі освіти обізнані в процедурах оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, пояснили членам ЕГ процедуру застосування "талонів". Повторне складання допускається не більше двох разів з дисципліни: один раз викладачеві (талон №2) усне опитування відповідно до програмних вимог, другий – комісії (талон №3) виключно у тестовій формі з використанням організаційно-технологічних процесів. Здобувачі підтвердили, що студента, який не ліквідував академічну заборгованість у встановлені терміни без поважної причини, відраховують з університету за академічну

неуспішність або за його згодою направляють на повторне вивчення навчальної дисципліни. Фактів таких відрахувань за ОП немає. За результатами аналізу силабусів ОК 2023/2024 н.р та 2024/2025 н.р., ЕК встановила, що силабуси містять форми контрольних заходів, чіткі критерії оцінювання здобувачів освіти. У силабусах 2023-2024 н.р. за ОК 2, ОК 3, ОК 4, ОК 7, ОК 8, ОК 10 структура та змістовні завдання білету є однаковою. На зустрічі з академічним персоналом, НПП не пояснила такі факти. На запит ЕК ЗВО надали приклади екзаменаційних білетів по ОК за 2023/2024 н.р. Зміст і структура екзаменаційних білетів у силабусу і фактичного білету різні. У силабусі ОК 5 відсутня структура білету. У силабусах ОК 2024/2025 н.р. внесені відповідні зміни, запропонована по формі єдина структура екзаменаційного білету для всіх ОК. Неупередженість екзаменаторів та уникнення конфлікту інтересів забезпечуються комбінуванням різних форм проведення екзаменів (усна, письмова, тестова, з використанням ІТ-технологій); підсумковий бал формується за накопичувальною системою, де бал за екзаменаційну роботу складає лише 50%; у силабусах 2024/2025 н.р. чіткі вимоги до змісту та структури завдань екзаменаційних білетів; наявність прозорості та уніфікованої процедури перездачі; можливість оскаржити результати підсумкового контролю. У разі конфліктних ситуацій між студентами та викладачами адміністрація може замінити екзаменатора або організувати здачу комісії. Під час інтерв'ювання здобувачка вищої освіти підтвердила можливість звернення щодо оскарження дій викладача, з вмотивованою заявою щодо оскарження результатів семестрового (підсумкового) контролю, у якій слід обов'язково вказати конкретну причину оскарження. Порядок оскарження процедури відбувається відповідно до п. 6. Порядку оскарження результатів семестрового (підсумкового) контролю (<http://surl.li/bpckms>), після розгляду заяви оцінка за контрольний захід може бути залишена без змін або підвищена. ЕК підтверджує, що на даній програмі приклади ініціювання студентами освіти таких заходів не зафіксовано.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Нормативна база ЗВО гарантує забезпечення академічної доброчесності в освітянському середовищі. Внутрішні нормативні документи представлені на сайті університету в розділі «Академічна доброчесність» (<http://surl.li/zodeht>). Основними локальними документами, що регулюють стандарти, політику та процедури дотримання академічної доброчесності ЗВО є Кодекс честі; Положення про запобігання академічному плагіату; Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності. Онлайн-зустрічі підтвердили, що за даною ОП фактів порушення академічної доброчесності не виявлено. Менеджмент ЗВО під час фокус-зустрічі зазначили, що не більше 15% здобувачів освіти в університеті при першій перевірці мають наявність плагіату у відповідних роботах. Здобувачі освіти обізнані з політикою ЗВО щодо запобігання академічній недоброчесності та процедурами перевірки на плагіат. Здобувачі освіти підписують декларацію про дотримання академічної доброчесності. На запит ЕК завантажено власноруч підписані декларації здобувачів ОП Клюса С.І., Короленко Д.В., Главач В.Я., Балибердін А.А. На зустрічі з менеджментом, перший проректор запевнила, що протягом 1-2 тижнів навчання першокурсників знайомлять з ЗВО, окрема увага приділяється академічній доброчесності, надають інформацію щодо процедур та відповідальних посадових осіб, є інформація у Студентському путівникові. ЗВО використовує системи виявлення текстових збігів/ ідентичності/схожості такі як Unichек (<https://unichек.com/>) та Plagiat.pl (<https://plagiat.pl>) відповідно до укладених угод з фірмами. Здобувачі освіти на зустрічі підтвердили використання ресурсу Plagiat.pl. Директор наукової бібліотеки під час зустрічі продемонстрував процедуру перевірки кваліфікаційних робіт на плагіат через ресурс Unichек. Після отримання звіту подібності, відповідальна особа передає його на кафедру. Відповідно до п.6.5. Положення про запобігання академічному плагіату Звіт подібності є одним із документів, на підставі яких кафедра приймає рішення про оригінальність роботи і готує висновок про допуск роботи до захисту. Перевірка на плагіат для студентів безкоштовна лише 1 раз, подальші спроби – платні. Локальні документи ЗВО не містять визначеного порогового відсотку при перевірці на плагіат. Здобувачі освіти під час зустрічі називали 25%. У ЗВО на сайті є гаряча лінія з ректором та телефон довіри (<https://pnu.edu.ua/test-2/>), функціонує відділ запобігання та виявлення корупції (<https://vzvк.pnu.edu.ua/>). ЗВО популяризує академічну доброчесність серед НПП та здобувачів освіти. Наприклад, в рамках щорічної школи академічної доброчесності 22.10.24 р. відбувся Вебінар присвячений актуальним питанням етики академічної доброчесності та протидії корупції у науковому середовищі <http://surl.li/jgnici>. Представники ОП брали участь у вебінарі «Академічна доброчесність в наукових дослідженнях» <http://surl.li/nzlitj>, семінарі «Система забезпечення академічної доброчесності в Прикарпатському університеті» (<http://surl.li/dligbk>).

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОП в цілому відповідає вимогам за критерієм 5 з недоліками, які не є суттєвими. Чіткі та зрозумілі форми контрольних заходів, правила їх проведення і оскарження, критерії оцінювання здобувачів вищої освіти, форма атестації здобувачів вищої освіти, що відповідає вимогам стандарту вищої освіти, побудована ефективна політика ЗВО запобігання академічній недоброчесності, яку послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації ОП дають підстави експертній групі стверджувати, що ОП «Підприємництво та торгівля» другого (магістерського) рівня вищої освіти відповідає рівню В за критерієм 5.

Недоліки

1. Наявність застарілих універсальних методичних рекомендацій щодо написання кваліфікаційних робіт на сайті Наукової бібліотеки ЗВО, відсутність окремого внутрішнього нормативного документа з детальними вимогами щодо підготовки, змісту, написання та захисту кваліфікаційних робіт. 2. Відсутність у внутрішніх документах нормативних ЗВО визначеного порогового відсотку запозичень при перевірці на плагіат. 3. Повторна перевірка на плагіат відповідного виду робіт здобувачами освіти здійснюється на платній основі.

Рекомендації

1. Рекомендовано розробити та актуалізувати представлені на сайті Наукової бібліотеки ЗВО методичні рекомендації з детальними вимогами щодо підготовки, змісту, написання та захисту кваліфікаційних робіт за ОП до початку 2025/2026 н.р. 2. Рекомендовано внести зміни до внутрішніх нормативних документів в частині визначення порогового відсотку запозичень при перевірці на плагіат до початку 2 семестру 2024-2025 н.р. 3. Рекомендовано адміністрації ЗВО розглянути можливість забезпечення безкоштовної повторної перевірки на плагіат для студентських робіт.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

За даними, наведеним у таблиці 2 «Зведена інформація про відповідність НПП освітнім компонентам» Відомостей самооцінювання за ОП, ЕГ констатує, що НПП, які залучені до реалізації ОП, мають достатній рівень професійної та академічної кваліфікації. Розподіл навчальних дисциплін між НПП кафедри відбувається на засіданні кафедри в червні, а остаточно затверджується в серпні кожного року. У ЗВО розроблене Положення про кадрове забезпечення ОП та освітнього процесу, в якому зазначено, що всі НПП повинні відповідати вимогам, встановленим для кадрового забезпечення ОП (<http://surl.li/bghunk>). Відповідно до нього гарантом та завкафедрою проводиться оцінка публікаційної активності викладачів, залучених до реалізації ОП. Згідно з Відомостями про СО, освітній процес на ОП забезпечують викладачі, серед яких – 2 доктори наук Пилипів Н.І. (ОК 2 та ОК 4), Шеленко Д.І. (ОК 6 та ОК 10) (33%), 4 кандидатів наук Білик О.І. (ОК 1), Ємець О.І. (ОК 3), Стефінін В.В. (ОК 5, ОК 7 та ОК 8), Ціжма Ю.І. (ОК 9) (67%); відповідні показники й за вченими званнями. Всі НПП мають відповідність п. 37 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності кадрового забезпечення за дипломом про вищу освіту чи науковим ступенем. НПП також мають досягнення у професійній діяльності від 4 до 10 підпунктів протягом останніх п'яти років відповідно до пункту 38 Ліцензійних умов, зокрема Пилипів Н.І. (ОК 2 та ОК 4) – 8 підпунктів, Шеленко Д.І. (ОК 6 та ОК 10) – 10, Білик О.І. (ОК 1) – 4, Ємець О.І. (ОК 3) – 7, Стефінін В.В. (ОК 5, ОК 7 та ОК 8) – 6, Ціжма Ю.І. (ОК 9) – 6. ЕГ звертає увагу на необхідності посилення професійної активності НПП саме за освітніми компонентами, які вони забезпечують. В умовах євроінтеграції та необхідності посилення академічної мобільності та інтернаціоналізації за ОП ЕК звертає увагу на відсутність сертифікатів у НПП на знання англійської мови (наявність лише у проф. Шеленко Д.І. сертифікату закінчення курсів ЗВО з англійської мови В1 (<http://surl.li/rpjrube>)), як наслідок відсутність професійних англійських ОК для здобувачів освіти. На зустрічі з академічним персоналом ОП ЕГ з'ясувала, що добір НПП здійснюється враховуючи їх наукові інтереси, досвід науково-педагогічної діяльності та практичного досвіду. Під час зустрічі з академічним персоналом ЕГ переконалася, що НПП зацікавлені в якості освітнього процесу, наукової діяльності та професійному розвитку. Здобувачі освіти, стейкхолдери на зустрічах з ЕГ, а також результати анкетування підтверджують задоволеність рівнем викладання на ОП.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

ЕГ встановлено, що процедури конкурсного добору НПП у ЗВО наявні та, відповідно, дотримуються. ЗВО здійснює конкурсний відбір на основі Положення про порядок заміщення посад науково-педагогічних працівників ЗВО (<http://surl.li/rfzjqf>). Конкурс на заміщення посад НПП проводиться з дотриманням принципів: відкритості; гласності; таємного та вільного волевиявлення; добровільної участі у виборах; демократичності; забезпечення

рівності прав учасників виборів. Процедура проведення конкурсу складається з етапів: оголошення конкурсу та прийом документів від претендентів на посаду науково-педагогічного працівника; підготовка виборів; проведення виборів. В ЗВО з метою організації та проведення конкурсу на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників функціонує конкурсна комісія (<http://surl.li/ckrdkw>), що розглядає заяви та документи претендентів; встановлює відповідність наукового ступеня, вченого звання, стажу роботи та інших документів претендентів на посади умовам оголошеного конкурсу; забезпечує рівність прав претендентів на заміщення посад науково-педагогічних працівників та своєчасне їх інформування про результати голосування Комісії. На офіційному сайті ЗВО у відкритому доступі є закладка «Конкурс на заміщення вакантних посад» <http://surl.li/kflvuj>. Оголошення про конкурс на вакантні посади публікується на офіційному сайті ЗВО та додатково в обласній газеті «Галичина». Документи подаються у паперовому вигляді. Онлайн-зустрічі з академічним персоналом, начальником відділу кадрів підтверджують, що НПП обізнані з процедурою конкурсного відбору, дотримуються її, розуміються на вимогах до посад та підкреслюють, що першочерговим для зайняття вакантної посади є вимоги щодо освіти та професійні здобутки (Ємець О.). Начальник відділу кадрів Смішко О. підкреслив, що конкурс в ЗВО на заміщення вакантних посад відбувається щомісяця, наприклад найближчий конкурс оголошено до 31.10.2024 р., а за даною ОП у грудні 2024 року закінчуються контракти у доц. Стефініна В. та доц. Ціжма Ю. Максимальний термін контракту – 5 років, проте результати опитування «Викладач очима студентів» або ж невиконання контракту можуть впливати на термін контракту з НПП: низька оцінка – 1 рік, висока – 5 років. Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника офіційно долучено до експериментального проєкту МОН України з корпоративного управління та перезапуску функцій наглядової ради, що матиме реальні повноваження на управління й ухвалення кадрових рішень. Тому можливі зміни у кадровій політиці ЗВО.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

Зустрічі з академічним персоналом, студентами та стейкхолдерами дають можливість ЕК стверджувати, що ЗВО в цілому залучає професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців до реалізації освітнього процесу за ОП. Участь в обговоренні ОП брали Гривнак Г.С., засновниця ТОВ «ФІНІМПАКТ», член правління Бізнес Асоціації Івано-Франківська, Люк В.Я., підприємець, директор магазину-гуртвіні «Правильна канцелярія», Романюк Д.М., голова правління «Бізнес Асоціація Івано-Франківська», Смушак М.В., заступник міського голови Івано-Франківська, Сорока Х.В., секретар Рогатинської міської ради Рогатинської ТГ, Сорока Юрій.Й. директор ТзОВ «АВТОХІМСЕРВІС» (також є розробником ОП) (<http://surl.li/mylxwt>, <http://surl.li/iketyx>). На запит ЕК надано посилання на опитування стейкхолдерів, а також результати обговорення пропозицій стейкхолдерів під час формування та розвитку ОП (витяги з протоколів засідання кафедри теоретичної і прикладної економіки № 9 від 03.05.2023, №10 від 15.05.2023 та витяг з протоколу онлайн-зустрічі зі стейкхолдерами від 25.04.2024). Під час інтерв'ювання студентів (зустріч 3), студентка 1 курсу Подяча Я. підтвердила, що вони зустрічаються з роботодавцями, які знайомлять їх з підприємствами та запрошують на роботу, зустрічі відбуваються як під час пар, так і поза навчальним процесом. Студент 2 курсу Короленко Д. розповів про зустріч з представником Івано-Франківського відділення Київського науково-дослідного інституту судових експертиз, Студент 1 курсу Ковальчук Р. – представником ІТ компанії SoftServe За результатами зустрічі зі стейкхолдерами, ЕК підтверджує задоволення менеджменту ЗВО щодо регіональної зацікавленості бізнесу у даній ОП. Учасники зустрічі наголосили на всебічній підтримці ОП. Підтвердили, що залучені до обговорення змісту ОП, зустрічаються зі студентами під час гостьових лекцій, забезпечують місця для проходження практики студентами. Зустріч зі стейкхолдерами підтверджує, що ЗВО повною мірою за ОП не використовує потенціал співпраці та мінімально залучає практиків до освітнього процесу на постійній основі. Більшість учасників зустрічі зі стейкхолдерами висловили побажання ЕК щодо започаткування дуальної освіти за ОП, розширення співпраці у практичній підготовці здобувачів освіти, а також запропонували можливості посилення ОП на вимогу часу, зокрема введення ОК «Товарознавство, Товарна експертиза», «Судова експертиза», «Тендери, закупівлі» тощо.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

Створена система професійного розвитку НПП відповідно до Колективного договору ПНУ імені Василя Стефаника (<http://surl.li/fytbbo>), Положень про підвищення кваліфікації наукових і науково-педагогічних працівників (<http://surl.li/fdzndm>), підтримку наукових і НПП університету за публікації у Scopus та Web of Science (<http://surl.li/nncyup>), заохочувальні відзнаки ПНУіВС (<http://surl.li/nkylsd>). ЗВО забезпечує щорічне рейтингування НПП відповідно до Положення про рейтингове оцінювання ефективності роботи НПП (<http://surl.li/ozgnkh>), результати оприлюднюються. За результатами рейтингування 10 % НПП кожної структурного підрозділу отримують заохочення у вигляді премії. Також ЗВО здійснює рейтингування ефективності роботи кафедри (<http://surl.li/dcsule>), зменшуючи навчальне навантаження на викладачів кафедри. За результатами 2023 р. була премійована проф. Шеленко Д. (<http://surl.li/loqwpri>). У ЗВО функціонує Центр освітніх і наукових технологій. НПП безкоштовно проходять підвищення кваліфікації, спектр тем залежить від запитів через опитування та цільової аудиторії. НПП проходять підвищення кваліфікації у вітчизняних ЗВО та за кордоном на підставі укладених угод. В ЗВО укладено 13 угод по програмі Еразмус+КА1 «Teaching mobility», «Staff mobility», підписано унікальну угоду з Ягеллонським університетом (Польща) відповідно до якої щороку протягом 30 днів НПП проходять підвищення кваліфікації за рахунок приймаючої сторони. Менеджментом представлені напрями матеріального (за результатами рейтингування в межах преміального фонду (в середньому місячний оклад), публікація статей у виданнях,

включених до наукометричних баз Scopus та Web of Science (премія, зменшення навантаження), преміювання керівників переможців міжнародних, всеукраїнських конкурсів, олімпіад, захисти докторських дисертацій та публікація монографії, гарантів, які успішно пройшли акредитацію) та нематеріальної мотивації (доступ до наукових баз та бібліотек на безкоштовній основі, два роки функціонує Центр освіти і піклування про дітей раннього і дошкільного віку, функціонує оздоровчий комплекс с. Микуличин, корпоративні тематичні соціальні проекти «Наше здоров'я» тощо. Під час зустрічі начальник відділу кадрів та заступник головного бухгалтера також наголосили на вищезазначених напрямках матеріального стимулювання НПП. За віддану працю НПП відзначаються нагородами (<http://surl.li/kgxdga>), викладачі ОП, що відзначені: Ціжма Ю.І. (<http://surl.li/ceukqk>) Ємець О.І. (<http://surl.li/kghlch>), Стефінін В. (<http://surl.li/zvvgfi>), Шеленко Д.І. (<http://surl.li/rpjube>). Відповідно до Положення про підтримку наукових і науково-педагогічних працівників університету за публікації, які індексуються наукометричними базами даних Scopus та Web of Science (<http://surl.li/ygudjv>) у 2023 р. було скорочено навчальне навантаження Ємець О.І. та Пилипів Н.І., у 2024 р. Ціжма Ю.І., Ємець О.І., Пилипів Н.І., Шеленко Д.І.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОП в цілому відповідає вимогам за критерієм 6 з недоліками, які не є суттєвими. Факти, що знайшли підтвердження за результатами роботи ЕК щодо кваліфікації та професійного досвіду НПП, які залучені до реалізації ОП, наявних прозорих, недискримінаційних процедур конкурсного відбору НПП, залучення ЗВО роботодавців та професіоналів-практиків до реалізації освітнього процесу, сприяння ЗВО професійному розвитку викладачів та заохочення розвитку викладацької майстерності дають підстави експертній групі стверджувати, що ОП «Підприємництво та торгівля» другого (магістерського) рівня вищої освіти відповідає рівню В за критерієм 6.

Недоліки

1. За результатами відомостей СО, професійна активність НПП (Пилипів Н.І. ОК 2, Стефінін В.В ОК5, ОК8, Шеленко Д.І. ОК6) частково відповідає освітнім компонентам, які вони забезпечують. 2. Відсутність у НПП за ОП сертифікатів відповідності знання іноземної мови на рівні не нижче В2, жодна ОК не викладається іноземною мовою окрім ОК 1 «Ділові комунікації англійською мовою». 3. Наявна несистемна практика залучення роботодавців та професіоналів-практиків до реалізації освітнього процесу, використовуються формати зустрічі, коли роботодавці представляють власні підприємства (організації) та запрошують на роботу здобувачів.

Рекомендації

1. Рекомендовано до початку 2025/2026 н.р. активізувати роботу НПП щодо нарощення професійної активності за освітніми компонентами, які вони забезпечують. 2. Рекомендовано мотивувати НПП до навчання та отримання сертифікатів відповідності знання іноземної мови на рівні не нижче В2, що в тому числі дасть можливість ввести професійні англійські компоненти в освітню програму та посилить міжнародну роботу за ОП. 3. Рекомендовано з 2025/2026 н.р. залучати професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців до реалізації освітнього процесу, зокрема проведення аудиторних занять, на постійній основі. Гаранту ОП пропонувати для роботодавців різноманітні форми участі у реалізації освітнього процесу, зокрема через тематичні гостьові лекції, практичні тренінги, майстер-класи тощо. 4. Рекомендовано за запитом роботодавців розглянути можливість впровадження протягом 2-3 років дуальної освіти за ОП.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

У рамках аналізу відомостей самооцінювання, зустрічах з представниками університету та освітньої програми, що акредитується, огляді МТБ, ЕГ відзначила достатньо хороший рівень забезпечення МТЗ. Освітній процес здійснюється в навчальних приміщеннях економічного факультету, які включають 19 аудиторій (8 з них обладнані

мультимедійними засобами), а також у двох комп'ютерних лабораторіях інформаційно-обчислювального центру з модернізованими ПК та бібліотеці. Більшість лекційних аудиторій облаштовані проекторами та моторизованими екранами. Здобувачі мають доступ до електронної бібліотеки університету, яка містить повнотекстові видання навчальних та наукових матеріалів (<http://lib.pu.if.ua/elibrary.php>). У стінах факультету є також актові зали з проекторами, де студентами організуються благодійні заходи, відбуваються покази фільмів і інші події. На зустрічі з менеджментом перший проректор Якубів В.М. повідомила, що з 2018 року в університеті функціонує центр інноваційно-освітніх технологій "PNU EcoSystem" (<https://ciot.pnu.edu.ua/>), який створений в рамках грантового проекту Erasmus+ KA2. У межах цього центру всі науково-педагогічні працівники мають можливість безкоштовно приходити підвищення кваліфікації. Освітній процес збагачується завдяки функціонуванню інших інноваційних центрів університету: освітнього хабу "Gamehub" (<https://projects.pnu.edu.ua/category/gamehub/>) та Проєкційно-освітнього центру "Агенти змін" (<https://agentyzmin.pnu.edu.ua/>). Важливим міжнародним проєктом є співпраця з Варшавським університетом щодо відновлення астрономічної обсерваторії на горі Піп Іван (<https://observatorium.pnu.edu.ua/>) та розвитку центру студентських зустрічей України та Польщі в селі Микуличин (<https://observatorium.pnu.edu.ua/mcz-istoriya-proektu>). Джерела фінансування закладу вищої освіти детально описані в пункті 6.2 Статуту (<https://cutt.ly/HeTBTPFY>), а всі дані щодо фінансових ресурсів є публічно доступними на офіційному веб-сайті університету (<https://pnu.edu.ua/informatsiia-pro-finansovi-resursy/>).

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

ЕГ підтвердила, що університет забезпечує викладачам та здобувачам освітньо-наукової програми вільний і безоплатний доступ до всієї інфраструктури та інформаційних ресурсів закладу. Директор наукової бібліотеки Дзюмедзей Р.О. запевнив, що учасники освітнього процесу мають доступ до більше 20 баз даних, в рамках даної ОП - Scopus видавництва Elsevier, Research4Life та Web of Science. Доступ до баз даних відбувається за допомогою ір-адресів в усіх корпусах і гуртожитках університету. Директор Інформаційно-обчислювального центру Аннич А.Б. завірив, що все програмне забезпечення даної ОП є ліцензійним. Використовується таке ПЗ, як: М.Е.Дос, ІС-ПРО, ВАФ, програми Microsoft Office, WordPress. Варто також відзначити, що студентам доступна одна безкоштовна перевірка на плагіат своїх кваліфікаційних робіт. Також, з метою стимулювання захистів докторських дисертацій, запроваджена програма підтримки докторантів, в рамках якої університет покриває витрати на публікацію їх монографій.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

Згідно з наказом ректора № 679 від 30.08.2024 р. «Про початок освітнього процесу у 2024-2025 навчальному році» (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2024/09/679_30.08.2024.pdf), в умовах воєнного стану організовано безпечний освітній процес. Як факультет так і гуртожиток, де перебувають студенти ОП "Підприємництво та торгівля", забезпечені найпростішим типом укриття. Визначено і розподіл укриття за структурними підрозділами та максимальну кількість осіб, які можуть бути одночасно розміщені в укриттях (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2024/09/679_30.08.2024.pdf). Здійснюється охорона приміщень. Куратор академічної групи проводить вступний інструктаж з охорони праці, техніки безпеки та пожежної безпеки за програмою, затвердженою наказом ректора № 682 від 30.08.2024 р. Навчально-виробнича лабораторія виховання та психолого-педагогічної роботи регулярно проводить заходи, присвячені пропагуванню безпечного способу життя, а також консультативну роботу (<https://vppr.pnu.edu.ua/category/na-dopomogy-zdobuvacham/konsultatyvna-robota/>). Навчальні корпуси мають децентралізоване опалення, загально обмінну вентиляцію, централізоване холодне водопостачання та водовідведення; систему пожежної безпеки; природне і штучне (електричне) освітлення. На зустрічі з студентами ЕГ не встановила факту проведення опитувань серед здобувачів вищої освіти на ОП щодо їхніх потреб та інтересів. Щодо соціальних активностей, то на факультеті є спортивний зал з обладнаними роздягальнями та окремий борцівський зал. Також здобувачка на зустрічі розповіла про молодіжний центр PARAGRAPH для розвитку та дозвілля молоді (<https://paragraph.if.ua/>) де нещодавно відбулись студентські читання віршів. Студенти даної ОП проживають у гуртожитку №5 (додаток ...)

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

Комунікація з студентами ОП "Підприємництво та торгівля" відбувається за допомогою чатів в Telegram, безпосередньо через кураторів навчальних груп. Студенти на зустрічі звернули особливу увагу на сайт кафедри в соцмережі Facebook (<https://www.facebook.com/groups/kptpe/>) і Instagram (https://www.instagram.com/ptbd_ef_pnu?igsh=eHg2dWZ6cDNvdDV0), де активно і часто публікуються актуальні новини. Уся корисна загальна інформація для здобувача лаконічно і чітко вміщена в Путівник студента (<https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/%D0%A1%D1%82%D1%83%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%81%D1%8C%D0%BA%D>

0%B8%Do%B9_%Do%BF%D1%83%D1%82%D1%96%Do%B2%Do%BD%Do%B8%Do%BA_2023-1.pdf). В університеті діє "Гаряча лінія" з ректором та "Телефон довіри" в рамках боротьби з корупцією (<https://pnu.edu.ua/test-2/>). Можливість ефективного дистанційного навчання забезпечується освітньою платформою D-learn, яка є власною розробкою університету (<https://d-learn.pnu.edu.ua/>). ЕГ переконалась, що здобувачі та НПП використовують саме цю платформу в навчальному процесі. Ця система дозволяє технічно сформувати навчальні групи за всіма предметами, де викладачі можуть публікувати навчальні матеріали, завдання в рамках курсів, силабуси, систему оцінювання, тощо. Також студентам доступний журнал оцінок, де відображаються лише їх власні результати за предметами. Розклад навчання створений за допомогою чат-бота в Telegram, де учасники освітнього процесу можуть швидко і легко з ним ознайомитись.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

В рамках візиту, ЕГ переконалась, що на даній освітній програмі створені всі умови навчання для осіб з особливими потребами, хоча наразі на освітній програмі такі здобувачі не навчаються. Ці умови регулюються Планом-графіком пристосувань приміщень ЗВО (<http://surl.li/rxtrou>). Під час огляду МТЗ були показані пандуси для людей, що переміщуються за допомогою інвалідного візка, при вході є додатково кнопка дзвінка до охорони для викликання допомоги, а також ліфт для осіб з обмеженими можливостями. Додатково обладнані і вбиральні для маломобільних учасників освітнього процесу. На зустрічі з менеджментом було підтверджено, що ПНУ співпрацює з Фондацією Лозинських з 2019 року, предметом такої співпраці згідно з угодою є відбір і заохочення студентів Університету, які потребують фінансової підтримки та проживають в сільській місцевості, є сиротами або перебувають в інших складних життєвих обставинах та водночас мають високі успіхи у навчанні і беруть активну участь у громадській роботі, за допомогою призначення їм грошових стипендій (https://pnu.edu.ua/blog/2024/10/24/62265/?fbclid=IwY2xjawGLVdJleHRuA2FlbQIxMQABHVEgCPQeSx_zCzrviFEDCqdgp-JEa7Btd1dYBDtu6k7OCeQYboeIBozkCg_aem_uOkaMMiQgMUGgsFxp7YLQg). В університеті здійснено огляд навчальних корпусів щодо їхньої відповідності державним будівельним нормам у сфері доступності для маломобільних груп населення, зокрема для людей з порушеннями зору, слуху та опорно-рухового апарату (<http://surl.li/kqjvms>).

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Політика та процедури щодо вирішення конфліктних ситуацій визначені у наказі ректора «Про заходи з попередження булінгу та насильства в освітньому середовищі» (<https://urlc.net/KHU8>) та План заходів із запобігання й протидії насильству, зокрема булінгу, в університеті (<https://urlc.net/MZyV>). Також діє комісія для розгляду інцидентів булінгу та насильства, а також комісія, яка перевіряє приміщення і територію закладу з метою виявлення потенційно небезпечних місць, де можуть траплятися випадки булінгу та насильства (<https://urlc.net/KHWs>). Для виявлення конфліктних ситуацій проводяться опитування здобувачів, зокрема «Викладач очима студента» (<http://poll.pnu.edu.ua/>). У ПНУ функціонує відділ запобігання та виявлення корупції (<https://vzv.pnu.edu.ua/>), а також за наказом ректора №665 від 11.11.2020 впроваджено Антикорупційну програму. Прийнято Кодекс честі ПНУ (<https://cutt.ly/aeTJ75Ku>), який визначає процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів. Голова Студентського сенату ПНУ імені Василя Стефаника Лялюк В.І. наглядно розповіла за процедуру вирішення конфліктних ситуацій і місце в ній ОСС на прикладі оскарження студентами результатів оцінювання. Під час зустрічі як зі здобувачами, так і з представниками студентського самоврядування, ЕГ переконалась, що таких ситуацій за період навчання за цією ОНП не виникало.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОП "Підприємництво та торгівля" загалом відповідає вимогам Критерію 7. ЕГ виділила однією з сильних сторін роботу Студентського сенату, адже їх представники проводять багато культурних заходів, надають консультативну підтримку студентам, показують обізнаність в політиках університету щодо вирішення конфліктних ситуацій. Важливо відмітити також ефективну систему дистанційного навчання власної розробки D-learn, про яку схвально відгукуються як здобувачі, так і викладачі. Зокрема, позитивною практикою є постійні опитування в системі, до яких залучаються студенти після складання певного предмету, де вони можуть оцінити ступінь задоволеності методами викладання і надати, за бажанням, свої рекомендації, щодо їх покращення.

Недоліки

Під час огляду МТБ було зафіксовано проблему з інтернет зв'язком у навчальних корпусах. Також частина навчально-методичної літератури саме для цієї ОП є застарілою і потребує оновлення, наприклад, забезпечення предмету "Ділові комунікації англійською мовою", де більшість підручників датуються 2000-ми роками (<https://kptpe.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/62/2024/10/076-informatsiine-mag.pdf>)

Рекомендації

В рамках сучасної діджиталізації усіх навчальних процесів і, враховуючи багатоповерхову будівлю навчального закладу (відповідні проблеми з мобільною мережею), рекомендовано покращити якість саме WI-FI мережі спочатку в аудиторіях, а потім і в інших приміщеннях факультету. ЕГ також рекомендує продовжувати процес оновлення бібліотечних фондів.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Процедури поточного моніторингу та періодичного перегляду ОП регламентуються положеннями: Положенням про освітню програму (<http://surl.li/gkyelk>) та затвердженою Процедурою розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП ПР.01.1.1-02:2024 (<http://surl.li/qsymlc>). Центр забезпечення якості освітнього процесу ПНУ імені Василя Стефаникаїї (<https://cqa.pnu.edu.ua/diialnist/>) долучається до усіх етапів розроблення, оцінки проєкту, затвердження, реалізації та перегляду ОП. Також здійснює моніторинг освітньої діяльності, академічної доброчесності та формує аналітичні дані академічної діяльності для ефективного управління якістю освіти в ЗВО. Відповідно до положення процедурою розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП ПР.01.1.1-02:2024 (<http://surl.li/qsymlc>) оновлення ОП відбувається або за потребою або раз на 3 роки. Дана ОП була створена у 2023 році. У 2024 р. відбувався перегляд ОП у зв'язку з затвердження Стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти. Що було підтверджено також на зустрічах з розробниками ОП та адміністративним персоналом. На сайті університету у вільному доступі розміщено проєкт освітньої програми «Підприємництво та торгівля» (<http://surl.li/bfkjev>) та проводиться протягом місяця (17.10.2024-18.11.2024) опитування всіх сейкхолдерів щодо покращення ОП за допомогою анкетування через гугл форму. Порушень щодо діючих у ЗВО правил розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП не виявлено.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського сенату представляють інтереси та цілей студентства. Здобувачі вищої освіти входять до складу Ради з якості Університету (<https://cqa.pnu.edu.ua/sklad-rady-z-iaкости/>), до Вченої ради Університету (<https://pnu.edu.ua/sklad-vchenoi-rady/>) та до Вчених рад факультетів/інститутів та приймають активну участь у забезпеченні якості. За даною ОП здобувачі не входять до студентського сенату. Що було підтверджено представниками сенату на зустрічі з ЕГ. Також є позитивна практика проводити на ОП анонімне опитування в системі дистанційного навчання, щодо задоволеності здобувачів освітнім процесом після вивчення кожної дисципліни тестування (<http://surl.li/qblxnz>). На освітній програмі є практика проводити зустрічі здобувачів зі стейкхолдерами та брали активну участь в обговоренні ОП (<https://kptpe.pnu.edu.ua/2024/04/26/6922/>).

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

До періодичного перегляду ОП «Підприємництво та торгівля» залучаються роботодавці та інші стейкхолдери (<http://surl.li/ooolmntn>). ЗВО розглядає роботодавців та інших стейкхолдерів як партнерів у внутрішній системі забезпечення якості. ЕГ з'ясувало, що потенційні партнери і роботодавці можуть брати участь у перегляді ОП та зробити відповідні рекомендації через онлайн-анкети на сайті ЗВО (<http://surl.li/qrfwux>) або брати участь у громадському обговоренні проєктів ОП (<http://surl.li/eikucf>). Д. Романюк, керівник Бізнес Асоціації м. Івано-

Франківська, підкреслив важливість взаємодію бізнесу та навчального закладу та потребу у кваліфікованих фахівців. Також зауважив, що ОК ОП формують компетенції, які потрібні для підприємництва. А саме: критичне мислення, здатність працювати в команді, гнучкість та цифрова грамотність, знання сучасних тенденцій. При зустрічі з роботодавцями експертна група отримала і почула конкретні приклади зауважень та рекомендацій, які роботодавці вносили під час обговорення ОП. ЕГ підтверджує участь роботодавців та інших стейкхолдерів у процесі періодичного перегляду ОП «Підприємництво та торгівля».

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

За освітньою програмою «Підприємництво та торгівля» випуску магістрів не проводилось. Тому практики збирання інформації щодо кар'єрного шляху відсутня. Але є позитивна практика працевлаштування здобувачів під час навчання на 2 курсі другого (магістерського) рівня вищої освіти. На зустрічі здобувачі поділились досвідом працевлаштування та поєднання навчання в роботі. Також відмітили, що графік навчального процесу дозволяє поєднувати.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

В ЗВО є чітке розуміння необхідності і важливості своєчасного реагування на виявлені недоліки в ОП та освітній діяльності. Це підтверджується наявністю Положенням про моніторинг і оцінювання процесів забезпечення якості освіти (<http://surl.li/sklold>), Положення про порядок проведення внутрішніх аудитів системи забезпечення якості у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (<https://cqa.pnu.edu.ua/polozhennia-pro-rogiadok-provedennia-vnu/>). Моніторинг освітньої програми проводиться шляхом опитування стейкхолдерів ОП: здобувачів освіти, викладачів, роботодавців, адміністрації Університету. Результати опитувань розміщені на сайті Центру забезпечення якості (<http://surl.li/nggqco>). Позитивною практикою те, що опитування проводять за програмою ЗВО, що гарантує анонімність опитування та формується автоматично звіт (<http://surl.li/oiywzp>) у вигляді графіків (<http://surl.li/jsygcj>). І вже на основі опитування Гарант ОП та керівництво кафедри обговорюють результати на засіданні кафедри.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Оскільки акредитація є первинною за ОП «Підприємництво та торгівля», результатів зовнішнього забезпечення якості вищої освіти, які беруться до уваги під час удосконалення освітньої програми, немає. ЗВО функціонує Центр забезпечення якості в структурі якого є Інститут гарантів, де обговорюються (<https://cqa.pnu.edu.ua/2024/09/02/cherhove-zasidannia-instytutu-harantiv-3/>) питання щодо нових аспектів Положення про акредитацію освітніх програм, супровід та оновлення освітніх програм відповідно до змін у нормативних документах. При зустрічі з гарантом було підкреслено, що Гарант ОП має досвід щодо участі у внутрішньому аудиті за іншою ОП, що дозволило перейняти досвід та покращити ОП «Підприємництво та торгівля».

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

На ОП "Підприємництво та торгівля" ПНУ імені Василя Стефаника, так і в цілому в університеті, культура освіти регулюється настановою щодо якості ПНУ імені Василя Стефаника (<http://surl.li/njujyj>). Студенти, навчально-педагогічні та адміністративні працівники залучені до постійного вдосконалення освітньої програми. Дискусія з гарантом ОП, завідувачем кафедри та академічною спільнотою вказує, що культура якості є невід'ємною складовою освітньої діяльності ПНУ імені Василя Стефаника. Важливою складовою внутрішнього забезпечення якості ОП є принцип академічної доброчесності. В ПНУ імені Василя Стефаника дійсно відчутна атмосфера доброзичливості та студентоцентрованості. Також ЗВО пройшов сертифікацію системи менеджменту на відповідність національному стандарту ДСТУ ISO 9001:2015(<http://surl.li/gajjmw>), європейському – ДСТУ EN ISO 9001:2018 (<http://surl.li/uvhnyy>) та міжнародному – ISO 9001:2015 (<http://surl.li/pjatxr>).

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

1. В процесах внутрішнього та зовнішнього забезпечення якості освіти беруть участь усі учасники освітнього процесу, роботодавці та академічна спільнота. 2. Чинною документацією ЗВО регламентує забезпечення якості освітніх програм. 3. Позитивною практикою є те, що опитування проводять за програмою ЗВО, що гарантує анонімність. Експертна група відмічає, що ПНУ імені Василя Стефаника функціонує внутрішня система забезпечення якості ОП.

Недоліки

За критерієм 8 недоліків не виявлено

Рекомендації

1. Продовжити практику у 2025-2026 нр щодо оновлення методичних рекомендацій в рамках ОП та положень щодо забезпечення якості вищої освіти. 2. На наступний 2025-2026 н.р. результати анкетування сформулювати окремо по кожній групі стейкхолдерів.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті ім. Василя Стефаника, визначені в Електронному фонді локальних нормативно-правових документів. Вони охоплюють різні аспекти навчальної діяльності, моніторингу якості, кадрового забезпечення та інших сфер. Документи є чіткими і доступними через електронну систему фонду, яка забезпечує постійну актуалізацію та легкий доступ для всіх учасників освітнього процесу. (<https://efund.pnu.edu.ua/>)

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

На сайті кафедри був опублікований проєкт освітньої програми "Підприємництво та торгівля" з 17.10.2024 до 18.11.2024. Цей процес реалізовується за допомогою створеної Google-форми, заповнена версія якої надсилається на електронну адресу гаранта ОП. Також, під час зустрічі з роботодавцями, був підтверджений факт ознайомлення з даним проєктом, а також наведені їх деякі конкретні пропозиції, щодо удосконалення ОП. Засновниця ТОВ «ФІНІМПАКТ», член правління Бізнес Асоціації Івано-Франківська, Гривнак Г.С., запропонувала, щоб в рамках цієї навчальної програми приділялася більша увага розвитку навичок аналізу фінансової звітності досліджуваних компаній, а також додати рейтинг масштабності підприємств, де здобувачі проходять навчальну практику.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Університет забезпечує виконання підкритерію 9.3, надаючи на своєму офіційному сайті чітку та актуальну інформацію про освітню програму. На сайті є доступ до опису програми, навчальних планів, а також силабусів як обов'язкових дисциплін, так і вибіркових. Це забезпечує достатність інформації для потенційних вступників, які

можуть оцінити структуру програми, її цілі та очікувані результати навчання. Посилання на оприлюднені документи: Освітня програма: <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/076-op-pt-mag-2023.pdf> Навчальні плани: <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/076-np-pt-mag-2023.pdf> Силабуси ОК: <https://kptpe.pnu.edu.ua/sylabusy-pt-2024/> Силабуси ВК: <https://kptpe.pnu.edu.ua/dystsypliny-vilnoho-vyboru-studenta-pt/>

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ вважає, що ОП відповідає критерію 9. Варто відзначити доступність актуальної інформації через електронний фонд локальних нормативно-правових документів, що регулює права та обов'язки учасників освітнього процесу, де також є вбудований пошук, за допомогою якого, дуже зручно знаходити необхідні документи. Сильною стороною також є активна співпраця університету з роботодавцями щодо проектування і змін даної освітньої програми, що була підтверджена на зустрічі в рамках акредитації і в протоколах попередніх. Офіційний сайт університету публікує на сайті навчальні плани та силабуси, що допомагає потенційним вступникам оцінити структуру програми та її цілі. ОП відповідає вимогам критерію 9, забезпечуючи високу якість навчання.

Недоліки

Під час ознайомлення з сторінкою кафедри, ЕГ виявила неактуальну інформацію про нормативні документи університету (<https://kptpe.pnu.edu.ua/normatyvni-dokumenty/>).

Рекомендації

Для легкості і точності пошуку документації, рекомендовано його спростити, виключивши всі посилання на нормативну базу на вебсайті, і надати лише єдине і завжди актуальне джерело даних - Електронний фонд локальних нормативно-правових документів Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (<https://efund.pnu.edu.ua/3-1-osvitnij-protses/>).

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галуззями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Найважливіша практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

не застосовується

Недоліки

не застосовується

Рекомендації

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Додаток до звіту ЕГ Перелік суттєвих недоліків.xlsx - Додаток до Звіту ЕГ.pdf</i>	Cl1pf8HP6pTRbIxLt/0o2MNXRibaz3tmJnpmZO/otl U=
Додаток	<i>Програми візиту 2199AC-24 22.10.-24.10 зі змінами.pdf</i>	SySC5a5u2VFodibrRWRg269l8HJpV6wCjRDsmd5+ Noo=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Кузьменко Оксана Василівна

Члени експертної групи

Денисюк Олена Григорівна

Мороз Олег Анатолійович